

ATATÜRK KİTAPLIĞI YAZMA ESERLER BÖLÜMÜ K280 NUMARALI ŞİİR MECMUASI

Öğr. Abdullah UÇAR

Güzelyurt Anadolu İHL

ucarabdullah@gmail.com

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-1391-8681>

Öz

Şiir mecmuaları, klâsik edebiyat araştırmalarına kaynaklık eden önemli malzemelerdendir. Bu mecmualar, derlendikleri dönemin edebî beğenisini, şairlerini ve şiirlerini ortaya koyarlar. Ayrıca mecmualar, divanı bulunmayan ya da başka kaynaklarda adı geçmeyen şairlerin şiirlerini ihtiva ettiklerinden edebiyat tarihimiz için önemlidirler. Kütüphanelerde genellikle "Mecmua-i Eş'âr" ya da "Mecmuatü'l-Eş'âr" adlarıyla kayıtlı olan şiir mecmuaları arasında, özellikle klâsik şiirimize ait belirli nazım şekillerini ve türlerini bir araya getiren mecmualar da bulunmaktadır. Çalışmamıza konu olan bu şiir mecmuası İBB Atatürk Kitaplığı Yazma Eserler Bölümü K280 numarada kayıtlıdır. 32 varaktır. Mecmuada 71 şiir bulunmaktadır. Bazı şiirler hece ölçüsü ile yazılsa da çoğu aruz vezni ile yazılmıştır. Mecmua çoğunlukla gazellerden oluşmaktadır. Tertipli değildir. Ne zaman ve kim tarafından yazıldığını tespit edemediğimiz mecmuada Arşî, Azbî, Bosnevî, Celâlî, Kaygusuz Abdal, Niyâzî-i Mısrî, Muhîfî, Sürûrî, Vehbî'nin şiirleri yer almaktadır. Mecmua oldukça sadedir. Metin harekesizdir. Çoğunluğu siyah mürekkeple, açık kahve rengi boyalı kağıda, düzgün nesih hatla istinsah edilmiştir. Mecmua, Mecmuaların Sistemik Tasnifi Projesi'ne (MESTAP) katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Atatürk Kitaplığı, mecmua, şiir mecmuası, MESTAP*.

THE POETRY JOURNAL NUMBERED K280 AT THE ATATURK LIBRARY, SECTION OF MANUSCRIPTS

Abstract

Journals of poetry are of the important materials which source classical literary studies. They reveal the literary likes, poets and poems of the period they are composed. They are also important for our literary history because they include the poems of the poets who do not have anthology or who are unmentioned in literature. In the libraries, among the poetry journals that are generally recorded with the name of "Mecmua-i Eş'âr (Journal of Poetry)" or "Mecmuatü'l Eş'âr (Journals of

* MESTAP; Prof. Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL'ın teklifi ve örnek çalışmasıyla başlattığı, bu konuya ilgi duyan gönüllülerin desteklediği bir projedir. "Projenin hedefi, öncelikli olarak şiir mecmuaları, nihaî olarak da edebiyatla ilgili cönkler de dâhil olmak üzere bütün mecmuaların ayrıntılı tasnif ve dökümlerinin yapılmasıdır." (Köksal 2012: 422). Projenin hayata geçirilebilmesi amacıyla Prof. Dr. M. Fatih Köksal'ın önderliğinde Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığının da destekleriyle Ankara'da 30 Haziran 2012'de *Osmanlı Şiirinin Hazineleri: Mecmualar ve Cönkler* konulu bir çalıştay düzenlendi. Türkiye genelinde mecmua ve cönkler hakkında çalışmakta olan 39 bilim insanının katıldığı çalıştayda; konunun önemi, mahiyeti ve projenin özellikle Türk edebiyatı araştırmalarına sağlayacağı katkı üzerinde duruldu. Üniversitelerde yapılacak lisansüstü çalışmalar ve diğer bilimsel yayınlarla desteklenmesi kararlaştırıldı. Çalıştaydan sonra ise üniversitelerde yapılmakta olan çalışmaların araştırmacıların hizmetine sunulabilmesi için bir veritabanı oluşturuldu. Konuyla ilgili çalışmalar veri tabanında paylaşılmaktadır. Bilgi için bk. <http://mecmualar.tr.gg/MESTAP-Projesi-Hakk%26%23305%3Bnda.htm>

Poetry)", there are also journals that bring together certain forms and genres of verses, especially of classical poetry. This journal of poetry, which is the subject of our study, is registered at the İstanbul Metropolitan Municipality (IMM) Atatürk Library (İBB Atatürk Kütüphanesi) with the code of Bel_Yz_K0280. It has 32 pages. There are 71 poems at the journal. Some of the poems are written in Syllabic verse, but most of them are written in aruz prosody. Journal is mostly composed of ghazals. It is not organized. The poems of Arşî, Azbî, Bosnevî, Celâlî, Kaygusuz Abdal, Niyâzî-i Mısrî, Muhîtî, Sürûrî and Vehbî take place in the journal whose publication time and author could not be determined. The journal is quite plain. The script does not have vowel signs (hareke). Most of it is copied in black ink, on light brown paper, in the calligraphic style of naskh. The journal was prepared to contribute to the Systematic Classification of Journals Project.

Keywords: Atatürk Library, journal, poetry journal, MESTAP.

GİRİŞ

“Mecmua” Arapça bir kelime olup, cem’ kökünden gelmektedir. Toplamak, derlemek, bir araya getirmek anlamlarında kullanılan mastardan yapılan mecmû’ ise toplanmış, derilmiş demektir (Kut 1986: 170).

Mecmualarda edebiyat tarihine katkı sağlayacak bilgiler yanında; din, sosyoloji, tıp, musiki, örf, âdet ve inanışlar gibi toplum hayatına dair pek çok bilgi bulmak mümkündür. Bu bilgiler özellikle kısmen günümüzün günlüğü diyebileceğimiz kişisel mecmualardaki notlarla orijinal ve özgün olabilmektedir. Bu açıdan bakıldığında toplumun her kesimine hitap eden yönüyle mecmuaların bir kısmı, tertip edildiği dönemde de derleyen ve okuyucu için birçok bilgi barındıran ansiklopedi gibidir. Ancak geniş bir yelpaze içinde bir geleneğin taşıyıcısı olan mecmualar söz konusu edildiğinde; gerek tertibi, içeriği ve işlevi gerekse edebî değeri ve derleyicisiyle -şiir yazmasa da edebî zevk sahibi kimseler tarafından derlenen- öncelikle özel bir konuma sahip şiir mecmuaları akla gelir (Tunç 2015: 316).

Mecmua başlangıçta, birçok bakımdan benzediği cönk gibi âyetler, hadisler, fetvalar, dualar, hutbeler, şiirler, ilâhiler, şarkılar, mektuplar, latifeler, lugaz ve muammalarla ilaç tariflerinin ve faydalı bilgilerin (fevâid), notların, tarihî belge vekayıtların (tevârih) derlendiği bir not defteri halinde ortaya çıkmış, zamanla gelişip düzenli bir tertip ve şekle kavuşarak türlerine göre bazı farklılıklar gösteren bir kitap veya telif çeşidi özelliği kazanmıştır. Bir telif türü olarak gelişimini tamamladıktan sonra genellikle kitap hüviyetindeki teliflerden farklı bir tarafı kalmamıştır (Uzun 2003: 265).

Türk şiir tarihi açısından önemli kaynaklardan olan mecmualar sayesinde, edebiyat tarihlerindeki bir kısım bilgiyi netleştirmek ve zaman zaman da düzeltmek, yeni yeni bilgiler eklemek mümkün olabilir. Derleyeni ve yılı tam bilinmese de bir mecmuanın derleniş tarihi, içeriğinden hareketle yaklaşık olarak tespit edilebildiği için döneminin şiir zevkini verir. Yine mecmualarda divan sahibi olmayan veya divanı bulunduğu hâlde şiiri divanında bulunmayan şahsiyetlere rastlanabilir (Tunç 2000: 105-106).

MESTAP projesi çerçevesinde yazma eser kütüphanelerimizde sayı itibarıyla en çok olan şiir mecmualarımızın özellikle yüksek lisans öğrencileri tarafından çalışılması öngörülmüştür. MESTAP, şiir mecmualarının bir araya getirilmesini, derlenmesini sağlayacaktır. MESTAP tamamlandığında binlerce mecmuanın tasnifinden müteşekkil bir veri tabanı oluşturulacaktır. Bu veri tabanında toplanan bilgi hazinesi ise edebiyat tarihimizdeki boşlukların dolmasını sağlayacak çalışmalara imkân verecek, hız kazandıracaktır.

Şiir Mecmuasının Tanıtımı ve İncelenmesi

Şiir mecmuaları ile ilgili yapılan çalışmalar, bu derlemelerin genelinin kişisel olduğu ve buna binaen de kendine has özellikler taşıdığı görüşünü teyit etmektedir. Muhtevanın seçimi ve bu içeriğin mecmuada yer alışı, mürettibin tertip metoduna ve tertip amacına dair ipucu verebilmektedir. Bugüne kadar tespit edilen birçok mecmua içerik yönüyle incelendiğinde; bu derlemelerin şahsî zevk odaklı olduğunu ve genelinde özellikle şairliğe heves eden kimselerin eğitim-öğretimi amacının ağır bastığını söylemek yanlış olmaz. Gerek tertip amacı ve metodu gerekse muhtevası ve fizikî özellikleri açısından çok geniş bir yelpaze oluşturan şiir mecmuaları içinde; şiire ilgi duyan kişilerin zevkleri için tertip ettikleri mecmualar geniş yer tutar (Tunç 2016: 262). Müstensihinin kişisel tercihlerinin önemli olduğu şiir mecmualarından biri de bu çalışmanın konusu olmuştur.

Yazma, İBB Atatürk Kitaplığı Yazma Eserler Bölümü K280 numarada kayıtlıdır. Kayda göre Feridun ve Metin Niğâr bağıdır. 32 varaktan oluşan mecmuanın her sayfasında 15-17 satır bulunmaktadır. Mecmuayı kimin tertip ettiği bilinmemektedir. Yazmaya sonradan varak numarası verilmiştir. Varak sonlarında sadece bir çoban (ayak) vardır. Yazmada varak eksikliği yoktur, varsa da bunu düşündürecek herhangi bir durum tespit edilememiştir. Yazmada derkenar ve serlevha

yoktur. Mecmuada 10 farklı mahlas görülmekte fakat 9 şair yer almaktadır. Bunun sebebi, Niyâzî-i Mısırî'nin hem Niyâzî hem de Mısırî mahlaslı şiirlerinin olmasıdır. Yazmada 15-19. yüzyıllar arasında yaşamış 9 şaire ait toplam 71 şiir bulunmaktadır. Manzumelerden 24'ünde başlık vardır. Başlıkların çoğu mahlaslar kullanılarak oluşturulmuştur. Mecmuada en çok bulunan nazım şekli gazeldir, toplam 59 gazel yer alır. Mecmuada en fazla şiiri bulunan şair Muhîfî'dir. Tamamı harekesiz nesih hatla kaleme alınmıştır. Yazmada genel olarak siyah mürekkep kullanılmıştır. Şiirlerin başlıklarında, mahlaslarda, mütekerrir dizelerde, besmelelerde, ayetlerde ve şahıs isimlerinde kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Sayfalardan yaklaşık yarısı iki sütun hâlinindedir. Açık kahverengi boyalı olan sayfalarda, tek sütun ve çift sütunun karışık kullanıldığı görülmüştür. 185x130 mm. ölçülerinde olan mecmuanın istinsah tarihi belli değildir. Kenarlarında cetvel yoktur. Kenar boşlukları değişkenlik gösterse de yaklaşık 2 cm'lik boşluklar bırakılmaya çalışılmıştır. Mecmua oldukça sadedir. Tezhipli, süslemeli yazmalardan değildir. Çok az şiirin sonuna temmet (ت'ler noktasız) kaydı yazılmıştır. Mecmuada en çok kullanılan aruz kalıbı "Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilün" dır.

Şiirlerdeki mahlaslar esas alınarak yapılan tespite göre mecmuada; 'Arşî (14), 'Azbî (1), Bosnevî (1), Celâlî (2), Kaygusuz (1), Niyâzî (2), Mısırî (3), Muhîfî (33), Sürûrî (9), Vehbî (5) olmak üzere 10 mahlas geçmektedir.

Tablo 1: Mecmuadaki Şiirlerin Şair ve Nazım Şekline Göre Dağılımı

Mahlas	Nazım şekli / sayısı	Mahlas	Nazım şekli / sayısı
'Arşî	Gazel/13, Kıt'a/1	Niyâzî, Mısırî	Gazel/2, Gazel/3
'Azbî	Tahmis/1	Muhîfî	Gazel/29, Mesnevi/1, Kaside/1, Tuyuğ/2
Bosnevî	Nutuk/1		
Celâlî	Gazel/2	Sürûrî	Gazel/8, Kaside/1
Kaygusuz	Gazel/1	Vehbî	Nutuk/3, Musammat/2

Tabloda görüldüğü üzere mecmuada en çok şiiri bulunan şair Muhîfî, en çok kullanılan nazım şekli gazeldir. Niyâzî-i Mısırî'nin Niyâzî mahlasıyla 2, Mısırî mahlasıyla 3 gazeli vardır. Birer adet kaside, mesnevi, kıt'a ve tahmis bulunmaktadır.

Tablo 2: Mecmuada Yer Alan Şairler ve Şairler Hakkında Bilgiler

Mahlas	Yüzyıl	Asıl Ad	Memleket	Mensubiyet
'Arşî	16	?	?	Hurûfî
'Azbî	19	Mustafa	Kütahya	Bektâşî
Bosnevî	19	?	Bosna	Bektâşî
Celâlî	19	Mustafa	Kastamonu	?
Kaygusuz	15	Alaeddin Gaybi	Alanya	Bektâşî
Niyâzî, Mısırî	17	Mehmed/Muhammed	Malatya	Halvetî
Muhîfî	16	?	?	Hurûfî
Sürûrî	16	?	?	Bektâşî
Vehbî	19	?	?	Bektâşî

Tablodaki mahlaslardan Niyâzî ve Mısırî aynı kişiye aittir. İki farklı mahlas olsa da tabloda aynı satırda gösterilmiştir. Mecmuada 19. yüzyılda yaşamış 4 şair, Bektâşî tarikatına mensup 5 şair bulunmaktadır.

Mecmuanın içeriği tabloya aktarılırken ilk sütunda şiirlerin başlangıç ve bitiş sayfaları gösterildi. İkinci sütunda şiirin mahlası, üçüncü sütunda şiirin matla beyti/bendi yer aldı. Dördüncü sütunda makta beyti/bendi gösterildi. Makta beytinde mahlas geçmemişse mahlasın geçtiği beyit de aynı sütunda gösterildi. Açıklamalar sütununa şiirlerin başlığı ve Hurûfîlik

remizleri yazılmıştır. Uzun açıklama gerektiren durumlar, ilgili sütunun darlığı sebebiyle dipnotlarla belirtilmiştir.

İçerikteki kelime eksikliklerini tamamlamak için şiirin tespit edilebildiği kaynaklara başvurulmuş, bu kaynaklardan alınan kısımlar köşeli parantez içerisinde verilmiştir.

Mecmua ile tespit edilebilen kaynaklar karşılaştırılırken metni vezin/anlam olarak doğru tamamlayan kelime esas alınmıştır. Bu iki metin arasındaki fark dipnot olarak gösterilmiştir.

SONUÇ

Mecmualar, yapılan çalışmalarda çeşitli ölçütlere göre pek çok kez sınıflandırılmıştır. Ancak son dönemlerde üzerinde çalışılabilecek divân ve mesnevîlerin azalması sonucunda, üzerinde akademik çalışma yapılmaya başlanan pek çok mecmua ortaya çıkmaya başlamıştır. Gün yüzüne çıkan şiir mecmuaları göz önüne alındığında bu tasniflerin yetersiz olduğu kanaati hasıl olmuştur.

Çalışmamıza konu olan Atatürk Kitaplığı Yazma Eserler Bölümü K280 numaralı şiir mecmuası, şiirlerin şekil özelliklerine, konularına veya ölçü esasına göre yazılmış mecmualardan değildir. Bize göre bu mecmua, mensubiyet ilişkisi gözetilerek belirli şairlerin şiirlerini bir araya getirmeyi amaçlayan mecmualardandır. Bu fikre varmamızın sebebi, mecmuada beş Beştâşî şair ve iki Hurûfî şairin varlığıdır. Hurûfî şairlerin sayısı az gözüktüğü de mecmuadaki şiirlerin sayı ve hacim olarak çoğu bu iki şaire aittir. Bektâşî şairlerin sayısı toplam şair sayısının yarısından fazla olsa da mecmuada şiir sayısı olarak yeteri kadar temsil edilememişlerdir.

Mecmuada toplam dokuz şair olduğu ve bunlardan birinin de mensubiyetinin tespit edilemediği düşünülürse mecmuanın belirli bir fikir etrafında oluşturulduğu söylenebilir. Buradan hareketle müstensihin de Hurûfî veya Bektâşî olma olasılığından söz edilebilir.

Sonuç olarak müstensihi, intinsah tarihi ve hangi amaçla oluşturulduğu dahi tespit edilemese de bu çalışma ile kütüphanelerimizde bulunan şiir mecmularından biri daha MESTAP veri tabanına eklenmiş olacaktır.

Tablo 3: Şiir Mecmuasının MESTAP'a Göre Muhteva Tablosu

Yer Nu.		Atatürk Kitaplığı Yazma Eserler Bölümü K280					
Syf. Nu.	Mahlas	Matla' beyti / bendi	Makta' beyti / bendi	Nazım şekli / birimi	Nazım türü	Vezin	Açıklamalar
1b	Sürürî	Çün şüret-i âdemde gösterdi özüñ [Allâh] Kıl secde aña olma İblîs tegi gümrâh	Kaşuñla gözüñ vaşfın kim şorsa Sürürî den Fî'l-hâl sücüd idüp ider ki Kelâmullâh	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	Başlık: Nutk-ı Sürürî
2a	Sürürî	Her ne ma'nâ kim kitâb-ı âsumâniden gelür Bir melekdür kim cihânı câvidâniden gelür	Ey Sürürî söyle te'vîl-i Kelâmullâh kim Ken figân şerhî kitâb-ı âsumâniden gelür	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	Başlık: Sürürî
2b	Sürürî	Haţtuñuñ her âyeti kim lâ'l-i handân üzredür İsm-i a'zamdır kim ol mühr-i Süleymân üzredür	Yüzümü gör geç Sürürî dürr nisâr itgil didiñ Sen baña cân virdigüñ ol çeşm-i giryân üzredür	Gazel/5 beyit		---/---/---/---	Başlık: Sürürî
2b-3a	Sürürî	Ol ki 'unvânı melâhat kaşı tuğrâsındadır Leylete'l-İsrâ ser-i zülf-i semensâ sendedür	Ey Sürürî 'ilme'l-esmâ'ı taşîl eyle kim Çün müsemmâ âdemi hâkinüñ esmâsındadır	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	
3a-4a	Sürürî	Zâhidâ esmâ-'ı küllinüñ müsemmâ nedür Yâ Haķuñ 'aynı müsemmâ olan esmâsı nedür	Ey Sürürî vâkıf-ı sırrı Kelâmullâh olan Tâ ebed bilür ki her ismüñ müsemması nedür	Gazel/13 beyit		---/---/---/---	Başlık: Sürürî
4a-4b	Sürürî	Âfitâb-ı tal'atundan ref' olur çün kim niķâb Unzurünâ naķtebis min nûriküm ¹ dir âfitâb	Ey Sürürî bâ'i Bismillâhirrahmânirrahîm Oldı Haķdan tâ ebed min 'inde ilme'l-kitâb	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	Başlık: Sürürî
4b-5a	Sürürî	Ey gönül dide-'i taķķik ile eşyâya baķ Keşreti şüretde vaķdet gösteren ma'nâya baķ	Ey Sürürî âşiyân-ı 'arş[a] pervâz eyleyüp Kulle-'i Kâf-ı kıdemden menzil-i 'Anķâya baķ	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	Başlık: Sürürî

¹ "Bize bakın ki sizin ışığınızdan biz de aydınlanalım." Hadîd 57/13 (<http://kuran.diyaret.gov.tr/mushaf>)

5a-6a	Sürürî	Tâ kelâmullâh nâṭık ḥucceṭi tenzîldür ‘İlme’l-esma’ı ḥüsnüñ şüreti te’vîldür	Sürürî dür Ḥaḳ Kelâmullâh nâṭık çâkeri Oldı Ḥaydar kullarınunñ kemterinünñ kemteri Dîn hidâyet dîn kim anda imâmet leşkeri Kim ‘Alinünñ zülfikârı sin mim âyındur	Kaside/30 beyit	Medhiye	-.--/-.--/-.--/-.--	Başlık: Sürürî
6a-6b	‘Arşî	Yatma uyan itme ziyan vaḳt-i seḫer ḳum ḳum ḳum Tâ olasin vâḳıf-ı cân vaḳt-i seḫer ḳum ḳum ḳum	‘ Arşî ’i şeydâdan eger ister iseñ toḡrı ḫaber Ḥaḳ yoluna eyle sefer vaḳt-i seḫer ḳum ḳum ḳum	Gazel/9 beyit		--./--./--./-- .-	Başlık: Nuṭḳ-ı ‘Arşî
6b-7a	Ḳayḡusuz	Allâh Allâh aradan günde biñ kez cür’adan Yâr ile yâr ola gör aḡyâr çıḳsun aradan	Ḳayḡusuz ünñ ḫüneri ḫalvâ ile pîryân yimeḳ Bundan özge ḫüneri umma sek-i biçâreden	Gazel/7 beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	Başlık: Ḳayḡusuz Sulṭân
7a-7b	‘Azbî	Ḥaḳ bir imândır her nâdân bilmez Lüṭfunı [gören] aḡlar gülemez Bî-nişân olur zât u şifât[dan] Bulan özini gören yüziñi Bir yüzi daḫı görmek dilemez	‘ Azbî ’ özinde Ḥaḳḳı bulanı Özüñde özüñ şaḳla bul anı Çeşmimünñ yaşı aḳar bulanı Meftün olalı mecnün olalı Bu Mışrî daḫı ‘aḳla gelemiz	Tahmis/5 bent		--./--./--	Başlık: Ğazel-i Mışrî Tahmîs-i ‘Azbî
7b-8b	Celâlî	Ḥilḳat-i cânımda cânsın yâ ‘Alî senden meded Rif’at-i ve’l-envâsın yâ ‘Alî senden meded	Medḫunñ itmez mi Celâlî düşdi raḫm u şefḳate Mehdî-’i şâḫib vefâsın yâ ‘Alî senden meded	Gazel/10 beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	
8b-9a	Celâlî	Mazḫar-ı zât-ı Ḥudâsın yâ ‘Alî senden meded Kenz-i Maḫfî lâfetisin yâ ‘Alî senden meded	Beyt-i tevḫîde Celâlî feyzını aldı bugün Vâḫid-i nûr-ı şafâsın yâ ‘Alî senden meded	Gazel/8 beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	Başlık: Celâlî
9a-9b	Sürürî	Ey cemâl-i âfîṭab maṭla’-ı şubḫ-ı ezel Muşḫaf-ı ḫüsnüñ beyânıdır kitâb-ı lemyezel	Ey Sürürî fazl-ı rabbi’l-‘âlemînünñ raḫmeti Kâ’inâtı şüret-i Raḫmâna ḳılmışdur bedel	Gazel/5 beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	Başlık: Sürürî
9b	Mışrî	Ey gönül Mecnün kimdir zâḫiren ‘âḳıl nedür Gâḫ ḫabs ü gâḫ ıtlâḳ olmadan ḫâşıl nedür	Meryem ü ‘İsâ vü Mehdî Âdem ü Ḥavvâ gibi On iki yaşındadır Mışrî ‘aceb ḫâşıl nedür	Gazel/5 beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	Başlık: Mışrî
10a-10b	Niyâzî	İçerü gel añlar-isen söyleyen ‘irfâna baḳ Ḥâl diliyle saña bir bir nuṭḳ iden ḫayvâna baḳ	Ey Niyâzî Ḥazret-i Ḥallâḳ u dergâḫ-ı Ḥudâ Şâḫib-i kevn ü mekân ḳudret-i Yezdâna baḳ	Gazel/9 beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	Başlık: Niyâzî

10b	Mıṣrî	Hâzret-i 'İsâ inüp gökden tamam itdi zühür Ger sen idrâk eylemezsen bil ki sendendir kuşûr	Mıṣrîyâ her sözüñi Hâkdan işit hâk söyle kim Ric'at-ile baqsalar da görmeye kimse fütür	Gazel/5 beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	Başlık: Mıṣrî
10b- 11a	Mıṣrî	Erimiz erdir pîrimiz pîrdür Karamız nürdur yirimiz Tûrdur ²	Mıṣrînün dînde 'izzeti zinde Cümle milletden Hâmzavî hõrdur	Gazel/7 beyit		10'lu hece ölçüsü	
11a- 11b	Niyâzî	Zulmet-i hicrûñde ³ bîdar olmuşam yâ Râb meded İntizâr-ı şubh-ı dîdâr olmuşam yâ Râb meded	Bu Niyâzî düşdi varlık çâhına Yûsuf gibi Al elim kırtar ki nâ-çâr olmuşam yâ Râb meded	Gazel/7 beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	
11b- 12a	Bosnevî	Evvelinde tımtım olur Döner şoñra gamgam olur Zuhûr idince on birler Şâh Aḥmedim imâm olur	Ey Bosnevî serfâş itme Hâkkı zıkr it telâş itme Özin esir firâş itme Pek çok güzel eyyâm olur	Nutuk/12 dörtlük		8'li hece ölçüsü	
12b- 13b	Vehbî	Ey gönül gel h'âb-ı gâfletden uyan Muḥammed 'Alinün oğlu geliyor Tâlib ol şıdk ile er Hâkka tayan Muḥammed 'Alinün oğlu geliyor	Hâk naşib eylese yüzini görsem Ayağı tozına yüzimi sürsem Ġam degildir Vehbî ol dem göçersem Muḥammed 'Alinün oğlu geliyor	Nutuk/24 dörtlük		11'li hece ölçüsü	Başlık: Nutuk-ı Vehbî
14a	Vehbî	Şavm şalât-ile iş bitmez zâhid Hacc [ü] zekât-ile bulunmaz Hâmid Melekler Âdeme oldılar sâcid İkrâr eyle şeyhe alagör 'âhid	Vehbîye gel tâlib olma hevâyı Dilerseñ bulasın sen de Hüdâyı Hâk ile hâk ider şâh [ü] gedâyı İkrâr eyle şeyhe alagör 'âhid	Nutuk/7 dörtlük		11'li hece ölçüsü	Başlık: Nutuk-ı Vehbî
14b	Vehbî	Gevher-i yektâdur bizim sözimüz Âl-i Muḥammeddir sırr-ı özimüz Hasan [ü] Hüseeyindir göz nürumuz Hâk Muḥammed 'Alî diyenlerdenüz	Çârdeh-'i ma'sûmuñ yüzi hürmeti Düvâzdeh imâmuñ 'izz [ü] rif'ati Vehbî 'âciz sizden ister himmeti Hâk Muḥammed 'Alî diyenlerdenüz	Musammat /5 bent		11'li hece ölçüsü	Başlık: Nutuk-ı Vehbî

² Tûr'dur: şürdur M.³ hicrûñde: hicrûñle D.

		Dōst Muḥammed ‘Alī sevenlerdenüz	Dōst Muḥammed ‘Alī sevenlerdenüz				
15a-15b	Vehbī	Dilimde gönlümde Muḥammed ‘Alī İkrār virdim ezel dimişim belī Eser cānda ‘aşk-ı muḥabbet yili Mürüvvet Ḥasan Ḥuseyn Muḥammed ‘Alī Meded Ḥünkār Ḥacı Bektāş-ı Velī	Hü diyelim gerçeklerin demine Toğrılalum Ḥaḳ erenler yolına Ġāfil olma Vehbī yalvar şāhına Mürüvvet Ḥasan Ḥuseyn Muḥammed ‘Alī Meded Ḥünkār Ḥacı Bektāş-ı Velī	Musammat /8 bent		11’li hece ölçüsü	Başlık: Nutḳ-ı Vehbī
15b-16b	Vehbī	Men ol zāt-ı ḥaḳḳı bildim bendedür Himmeti pīrimden alaldan beri Şāhuñ ‘ināyet nazarı cāndadır Gürüh-ı Nācī’i bulaldan beri	İsmim İbrāhīmdir maḥlaşım Vehbī Derünümde olan degildir kesbī Cezbe-’i Raḥmānda bulmuşum lübbī Sa’ādet tācını giyelden beri	Nutuk/9 dörtlük		11’li hece ölçüsü	Başlık: Nutḳ-ı Vehbī
16b-17a	Muḥīṭī	Ey cemālūñ vaşfı ve’ş-şemsü’ḍ-ḍuhā Zülfūñ ⁴ er-raḥmān ale’l-’arş isteḅā ⁵	Gördi vechūñde Muḥīṭī Ḥaḳ yüzün Ey yüzü mir’āt-i vech-i Ḥaḳ-nümā	Gazel/11 beyit		---/---/---	Başlık: Nutḳ-ı Muḥīṭī
17a-17b	Muḥīṭī	Sākiyā şun demidür cām-ı şarāb Āteş-i ğamla ciger oldı kebāb	Bī-ḥisāb itse cefāyı n’ola yār Ey Muḥīṭī var ola rüz-ı ḥisāb	Gazel/7 beyit		---/---/---	
17b	Muḥīṭī	Yüzindür ⁶ kıble-’i aşḫāb-ı ḥacāt İşigūñ Ka’be-’i ehl-i münācāt	Muḥīṭī ḳuṭb-ı devr-i ‘ārifāndır Serāser şī’r ü ebyātı kerāmāt	Gazel/7 beyit		---/---/---	
18a	Muḥīṭī	Kıdem-i Ḥaḳḳa nisbet-i ḥādış Çār ‘unşur mevālīd-i şāliş	Şāliḥ u mütteḳī Muḥīṭī olur Arz-ı Allāha ‘āḳıbet vāriş	Gazel/5 beyit		..-/-.-/..-	
18a	Muḥīṭī	Kāf u ḥādan ⁷ urunup ⁸ başıma tāc	Ka’be-’i faẓla ⁹ Muḥīṭī gireli	Gazel/5		..-/-.-/..-	كاف وهادن

⁴ zülfūñ: zülf M.

⁵ “Raḥmān, Arş’a kurulmuştur.” Tâhâ 20/5 (<http://kuran.diyaret.gov.tr/mushaf>)

⁶ yüzindür: yüzüñdür D.

⁷ Muḥīṭī, Hurûfî bir şair olduğu için Hurûfîlik remizlerini şiirlerinde kullanmıştır. Remizlerin mecmuadaki yazılışı açıklamalar kısmındadır. Mecmuada kullanılan Hurûfî remizleri özellikle kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Pek çok Hurûfî remzi vardır lakin biz çalışmamıza aynı örnekten birer tanesini almakla yetindik.

⁸ urunup: bürünüp D.

⁹ faẓla: ‘ışka D.

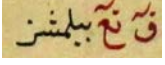
		Eyledim lām ile bī'den mī'rāc	Her nefesde iderüm biñ biñ hāc	beyit			لام ایلدی
18a-18b	Muḥīṭī	Şüret-i Ādem ki vech-i zāt-ı Fazlu'llāh ¹⁰ dur 'Arz-ı dīdār itmege āyīne-'i Allāhdur	Sırr-ı esmā vü müsemmäya Muḥīṭī yol bulan Fī vü dād ü ¹¹ lāma Ḥaḳdan 'ārif-i bi'llāhdur	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	فی وضاد و لامه
18b	Muḥīṭī	Ḥāme-'i si vü dü ¹² nuṭḳ-ı kirdi-gār Ḥaydarum oldı elimde Zülfiḳār	Yā Süleymānem Muḥīṭī mührdür Oldı emrimde anuñla rüzigār	Gazel/5 beyit		---/---/---	خامه سونطق
19a	Muḥīṭī	İkra' el-Ḳur'an 'alā ḥarfın ey yār Kāmetüñ sırrıdır oldı āşıkār	Bu beyānı bilmek isterseñ eger Eyle esmā-'i Muḥīṭī -i şümār	Gazel/7 beyit		---/---/---	
19a	Muḥīṭī	Cemālūñ Ka'be-'i mescūdumuzdur Ḥaṭuñ Allāh ḥaḳḳı ma'būdumuzdur	Olursañ çü-sıfat n'ola revāne Muḥīṭī zāt-ı Ḥaḳ mev'ūdumuzdur	Gazel/6 beyit		---/---/---	
19b	Muḥīṭī	Raḥm kıl 'āşıka ey kalb-i ḥacer Āteş-i āh şaḳın taşa geçer	Bezm-i 'aşḳ içre Muḥīṭī her dem Ḥasret-i la'lūñ ile ḳanlar içer	Gazel/5 beyit		---/---/---	
19b	Muḥīṭī	Si vü dü esmā ki insānuñ müsemmasındadır Fazl-ı Yezdānuñ müsemmadır ki esmasındadır	Dürr-i 'ırfān ü kemālātına yoḳdur ḥadd ü ḥaşr Ey Muḥīṭī kim ki 'ilm-i Fazl deryāsındadır	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	ف بزدانک
19b-20a	Muḥīṭī	Nūn-ı Ādem çü kāf-ı a'zamdur Ḥılḳati ḥacer-i mükerremdür	Gel Muḥīṭī sözin güş it kim Mürdeye nuṭḳ-ı ibn-i Meryemdür Ḥāşıl eyle yüri me'ārif-i nefis Daḳı Rabbüñi añla kim tekdür ¹³	Kaside/19 beyit		---/---/---	نون آدم چوکافی
20b	Muḥīṭī	Yoluñda ḥāke düşmüş sāye-veş üftādeler vardur	Muḥīṭī gibi yoḳ bir cān u dilden 'āşıkuñ cānā	Gazel/5		---/---/---/---	

¹⁰ Fazlullah bin Seyyid Bahaiddin el-Esterabadı ya da Fazlullah Hurûfî, (doğ. 1340 - öl. 1394), Hurûfîlik'in kurucusu.

¹¹ dād ü: dād-ı D.

¹² Farsça olan "si vü dü" yani otuz iki kelimesi, doğrudan Fazlullah'ın nutkunda gelen 32 harf ve bu harflerin zuhur ettiği 32 hat, Hurûfî felsefesinin temel unsurlarındandır. "Si vü dü" sayısı çoğu zaman Hz. Peygamber'in nutkunda gelen ve Kuran alfabesini teşkil eden yirmi sekiz harfe ve yirmi sekiz hatta işaretten "bist o heşt" sayısı ile birlikte kullanılmaktadır (Usluer, 2009: 1076). Hurûfîlikle ilgili detaylı bilgi için bk. Usluer, Fatih (2014). *Hurufîlik*. İstanbul: Kabalıcı Yay.

¹³ tekdür: tamdur M.

		Esir-i kaddün olmuş server-i âzâdeler vardır	Yoluñda cāna kıymaz ¹⁴ gerçi çok dildâdeler ¹⁵ vardır	beyit		-	
20b	Muḥīfī	Biz pertev-i nūr-ı Mustafâyuz Biz maẓhar-ı sırr-ı Murtaẓâyuz	Burhān-ı Muḥīfī ehl-i beytüz Tā maḥrem-i faẓl-ı ẓul-kefâyuz	Gazel/7 beyit		---/---/---	
21a	Muḥīfī	Şüretüñdir ey ḥabībim şüret-i Allāhımız Başdan ayağa vücūduñdur Kelāmullāhımız	Ey Muḥīfī her kim oldı bende-’i Faẓl-ı İlāh Cāvidān mülkin aña kıldı müselleḡ şāhımız	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	
21a- 21b	Muḥīfī	Tā görüñdi her sıfatdan zātımız Vāhid oldı Şems ile zerrātımız	On sekiz biñ ‘ālemüñ dīdārını Ey Muḥīfī gösterür mir’ātımız	Gazel/7 beyit		---/---/---	
21b- 22a	Muḥīfī	Şüret-i insānı kim Ẓur’ān-ı ma’nā bilmişüz Başdan ayağa kelām-ı Ḥaḡ Ta’ālā ¹⁶ bilmişüz	Ey Muḥīfī biz zuhūr Ḥāzret-i Faẓl-ı Ḥaḡḡı Ḥucet-i ḡā’im ile Mehdī-’i ‘Īsā bilmişüz	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	
22a	Muḥīfī	Biz ki bu tekye-’i ‘ālemde muḥibbi ālüz Baş açık yalın ayak pāk tırāş abdāluz	Ey Muḥīfī nidelum mülk-i fenāda mālı Mālik mülk-i beḡā şāhib-i genc ü mālüz	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	
22a- 22b	Muḥīfī	Ol biziz kim yetmiş iki milletin iḡrāciyuz Noḡtā sırrın fehm idüp kāf ile nūndan nāciyüz	Ey Muḥīfī pādīşāh-ı ‘ālemüz gerçi veli İşigünde Faẓl-ı Ḥaḡḡuñ bende-’i muḡtāciyuz	Gazel/5 beyit		---/---/---/---	
22b- 23a	Muḥīfī	İsteyüp bir özge dergāh cenābı neyerüz Āsitān-ı Faẓl-ı Ḥaḡdan ḡayrı bābı neyerüz	Ey Muḥīfī olmazuz biz kāsib bāzār-ı dehr Fāriḡuz sūd u ziyāndan iktisābı neyerüz	Gazel/9 beyit		---/---/---/---	
23a- 23b	Muḥīfī	Ey gönül yār ola şanma saña aḡyār olmaz Eski düşmen bu meşeldür kişiye yār olmaz	Dār-ı da’vā-yı maḡabbetde şu kim virmedi baş Ḥayl[i] ‘uşşāḡa Muḥīfī gibi serdār olmaz	Gazel/5 beyit		---/---/---/---	
23b	Muḥīfī	Ey dehānuñ çeşme-’i ḡayvān imiş İçmeyen ol çeşmeden ḡayvān imiş	Faẓl-ı Ḥaḡdan men ‘aref sırrın bilen Ey Muḥīfī kāmīl-i insān imiş	Gazel/9 beyit		---/---/---	
23b-	Muḥīfī	Terk idüp ma’nāyı ger olursa şüretten ḡalāş	Ey Muḥīfī Faẓl-ı Raḡmānuñ olur āyinesi	Gazel/7		---/---/---/---	

¹⁴ kıymaz: kılmaz M.

¹⁵ dildâdeler: dildâreler M.

¹⁶ Hurûflilikteki bu remizin yazılışı açıklamalar kısmındadır.

24a		'Aşığı Fazl-ı Hudā olmaz maḥabbetden ḥalāş	Şāf olup her dil ki ola jeng ü küdüretten ḥalāş	beyit			
24a-24b	Muḥīṭī	Bu yalancı tekyeye taşdıḳ iden abdāla yuf Hem aña ben tekye-şinim ¹⁷ diyen ol cehhāle yuf	Ey Muḥīṭī ḥākten sır çekmeyen çün sünbüle Ḥāşıl-ı 'ömrini ber-bād eyleyen pāmāle yuf	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	
24b	Muḥīṭī	Bist ü heşti ¹⁸ aña Fazl-ı ¹⁹ Kelāmullāh[a] baḳ Zāt-ı Muṭlaḳ görmek isterseñ ²⁰ Şifātullāh[a] baḳ	Tālib iseñ bilmege sırr-ı kelām-ı mantıḳı Gel Muḥīṭī den beyān-ı 'ilm-i Fazlu'llāh[a] baḳ	Gazel/8 beyit		---/---/---/---	بت اكلاف
25a	Muḥīṭī	Bī mükerrer ḥarf-i Bismillāhirrahmānirrahīm 'Aşr-ı āyāt-ı ḥaṭ [u] vechüñdür ey nūr-ı ḳadīm	Bulsa zülfüñden ²¹ Muḥīṭī n'ola Firdevse sebīl Kim behişt ehline zülfüñdür şırāte'l-müsteḳīm	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	
25b	Muḥīṭī	Bir ağaç gördüm teni taşdan 'ayān Her yaña emr eyleseñ olur revān	Ey Muḥīṭī bu lügaz sırrın bilen Rüşen olur aña ṭārīk-i cihān	Gazel/5 beyit		---/---/---	
25b-26a	Muḥīṭī	Altı kerre ibtidādır mihr-i te'vīl ü beyān Kim ki feth itdiyse buldı genc tenzīli 'ayān	Olalı ğavvāş deryā-yı ma'nā-ı 'amīḳ Ey Muḥīṭī her kelāmım oldı bir dürr-i girān	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	
26a-26b	Muḥīṭī	Nezzele'l-Ḳur'ān 'alā seb'an oḳı ... ²² İsm-i a'zam tā ki keşf ola [zī] fazl-ı rehnümün	Ey Muḥīṭī vāḳıf-ı sırr-ı kelām-ı lev-keşef Olalı biz fazl-ı Ḥāḳdan olduḳ ehl-i yūḳinün	Gazel/5 beyit		---/---/---/---	فیدلون
26b	Muḥīṭī	Yüzine baḳma gel nādān olursa Eger derviş eger sulṭān olursa	Muḥīṭī düldül-i ṭab'ıña irmez Sühānda naẓm ile Selmān olursa	Gazel/5 beyit		---/---/---	
26b-27a	Muḥīṭī	Bir 'aceb ḥammām gördüm ḳudretin Çār rükni vaẓ' olunmuş ḥikmetin	Kim ki fehm eyler Muḥīṭī niñ sözün Ḥall ider bī-şek bu 'aḳdüñ müşkilin	Mesnevi/14 beyit		---/---/---	
27a	Muḥīṭī	Men 'aref sırrın bilen insān imiş		Tuyuḡ		---/---/---	Başlık: Rubā'ī ²³

¹⁷ hem aña ben tekye-nişim: aña ben tekye-nişinim D.

¹⁸ Bist ü heşt: Hurûflikteki bu remizin yazılışı için açıklamalar kısmına bakınız.

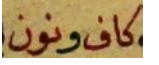
¹⁹ fazl-ı: si vü dü D.

²⁰ isterseñ: istersen M.

²¹ zülfüñden: zülfinden M.

²² Okunamayan kısım açıklamalara eklenmiştir.

²³ Mecmuada başlığı rubai olan iki şiir vardır. Bunlar, divanda tuyuḡlar arasındadır.

		Nefsin idrāk itmeyen hayvān imiş Vech-i Ādem şüret-i Raḥmān imiş Haḫka inkār eyleyen şeytān imiş					
27a	Muḫīṭī	Bil vücūduñ ḫayme-'i mī'ād imiş Kāḫī anda lām u fi vü ḫād imiş Sözlerüñden kāf u nūn icād imiş Ādem ü Ḥavvā hemān bir ād imiş		Tuyuğ		---/---/---	 Başlık: Rubā'ī
27b- 28a	'Arşī	Yā Rāb ²⁴ Yā İllāhī sensin Ġafūr [u] Tevvāb Girdāb-ı ğamda koyma ben mübtelā'ı bī-tāb	Ḳapuñda bir üftāde 'abd-i ḫākiriñüzdür 'Arşīye dest-gīr ol yā faẓl-ı rabbi'l-erbāb	Gazel/11 beyit		---/---/---/---	
28a- 28b	'Arşī	Veled-i ebu'l-beşer ol bilesin nedür siyādāt Yüri nefsuñ añla er ol bulasın necāt-ı āfāt	Dil-i 'Arşī baḫr-kāndır süḫanı güher-feşāndur Ḳamu vākı' el-beyāndır şaḫın añlama ḫayālāt	Gazel/7 beyit		.../.../.../---	
28b- 29a	'Arşī	Okı Bismi'llāhirraḫmānirraḫīm iste meded Faẓl-ı Muṭlaḫdan kim oldur ḫul hüva'llāhü eḫad	İşlāḫāt-ı ilāhīdir kelām-ı enbiyā Añlamaz 'Arşī bu mermüzāt-ı erbāb-ı ḫired	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	
29a	'Arşī	Güneḫkārum güneḫkārum güneḫkā Gelüben ḫapuña ey Faẓl-ı Settār	Benim fi'limde fi'lüñ ola fā'il Benim ḫulumda ḫuluñ 'Arşī izḫār Seniñ emrüñle me'mür ola dā'im İşitmek söylemek görmek ne kim var	Gazel/8 beyit		---/---/---	
29a- 29b	'Arşī	Tavf ²⁵ idelden kūyını faẓl-ı Ḥudānuñ ḫuluyuz ²⁶ Yetmiş iki fırkadan geçdük gürüh-ı nācıyuz	Gerçi şāh-ı 'Arşiyā mülk-i me'ānide velī İşiginde faẓl-ı Ḥaḫkuñ bende-'i muḫtācıyuz	Gazel/5 beyit		---/---/---/---	
29b-	'Arşī	Şāmiyān-ı bī-ḫayānuñ şüm-endāmına yuf	'Arşiyā Āl-i Rasüli sevmeyen müşriklerüñ	Gazel/8		---/---/---/---	

²⁴ Rāb: Rabbi

²⁵ tavf: tavāf M.

²⁶ ḫuluyuz: ḫācıyuz D.

30a		Düşmeni 'Âl-i 'Abānuñ kavm-i bed-nāmuna yuf	Devlet-i manşübına ta'zīm ü ikrāmuna yuf	beyit			
30a-30b	'Arşī	Kaşuñla kirpigüñ zülfüñ kitābu'llāh imiş bildüm Yüzüñde yazılı esmā-'i Fazlu'llāh imiş bildüm	Kelāmu'llāh içinde 'Arşiyā harf-i muḳaṭṭa'lar Maḳālīd-i tılısm u kenz-i Zātu'llāh imiş bildüm	Gazel/7 beyit		.---/---/---/--- -	
30b-31a	'Arşī	Fazl-ı Hāḳdur bā'i Bismi'llāhirrahmānirrahīm Fazl-ı Hāḳdur ḳārī-'i sırr-ı elif ü lām u mīm	Fazl-ı Hāḳdur evvel [ü] āḫirde 'allāme'l-ğuyüb Fazl-ı Hāḳdur 'Arşiyā vallāhü zü'l-fazli'l-'azīm	Gazel/11 beyit		---/---/---/---	
31a-31b	'Arşī	Ġulām-ı şāh-ı merdān-ı 'Aliyem Esīr-i bende-fermān-ı 'Aliyem	Bu üç beş gün fenā mülkünde 'Arşī Nişeste genc-i mihmān-ı 'Aliyem	Gazel/7 beyit		---/---/---	
31b	'Arşī	Gönül var taleb ḳıl 'ināyet 'Alīden Gelür çünki dā'im seḫāvet 'Alīden	Bulur dil murādın olur şād-ı ḫandān Eger ölse 'Arşī himāyet 'Alīden	Gazel/7 beyit		---/---/---/---	
31b-32a	'Arşī	Her kimüñ maṭlūbı Fazlu'llāh ola 'Āḳıbet ol 'ārif-i bi'llāh ola	Yol bula dergāh-ı Hāḳka 'Arşiyā Cemāl-i pāk-i zāt-ı gerd-kāra	Gazel/5 beyit		---/---/---/---	
32a	'Arşī	Derd-i dil ki ḫasbeten lillāh ola Şāfi'ī anuñ Ḥabību'llāh ola	Sālik-i taḫḳik odur kim 'Arşiyā Peyrevi şer'-i Rasūlullāh ola	Gazel/5 beyit		---/---/---/---	
32a	'Arşī	Ḥudāyā zāt-ı pāküñ ḫurmeti-çün Vişāl-i yāri sen eyle müyesser	Beni ḳıl vuslat eyle şād-ı ḫandān Bī'aşḳ-ı āl ü evlādı peyamber	Ḳıṭ'a/3 beyit		---/---/---	Ḳıṭ'a

SUMMARY

The journal that is Registered at Manuscripts section of IMM Atatürk Library with the code Bel_Yz_K280, according to the records, is a donation of Feridun and Metin Niğar. There are 15-17 lines on each page of the 32 page journal. It is not known who arranged the journal. The page numbers of the manuscript were added later. There is just one footer at the end of pages. There is no missing page in the manuscript or no sign has been determined that would suggest it, if there was any. There are no postscripts or headings at the manuscript.

Ten pseudonyms are mentioned at the manuscript, such as “Arşî (14), Azbî (1), Bosnevî (1), Celâfî (2), Kaygusuz (1), Niyâzî (2), Mısrî (3), Muhîfî (33), Sürûrî (9), Vehbî (5)”. There are ten different pseudonyms but nine poets. That is why Niyâzî-i Mısrî's poems with both pseudonyms of Niyâzî and Mısrî are included in the journal.

There is a total of 71 poems of 9 poets that lived between the 15th and 19th centuries. The poems generally do not have headings. 24 of the poems have headings. Most of the headings were constructed by using the pseudonyms.

The poet with the most poetry in the journal is Muhîfî. The most common poetry type is ghazal, with a total of 59 ghazals. The most common aruz pattern in the journal is “Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilün”.

All of the journal was written in the calligraphic style of naskh. Black ink is generally used in writing. Red ink was used in writing the titles of the poems, the pseudonyms, the repetitive lines, the besmeles, the verses, the names of the persons.

Approximately half of the pages have double columns. Mixed use of single and double columns has been seen. The sheets are painted in brown. The date of the copy of the journal, which is 185x130 mm. in size, is not known. There are no rulers on the edges. Even though the margins vary, it was tried to leave about 2 cm of space.

The journal is quite plain. It is not an illumination ornamented manuscript. A few of the poems have temmets (◌ without dot) record at the end.

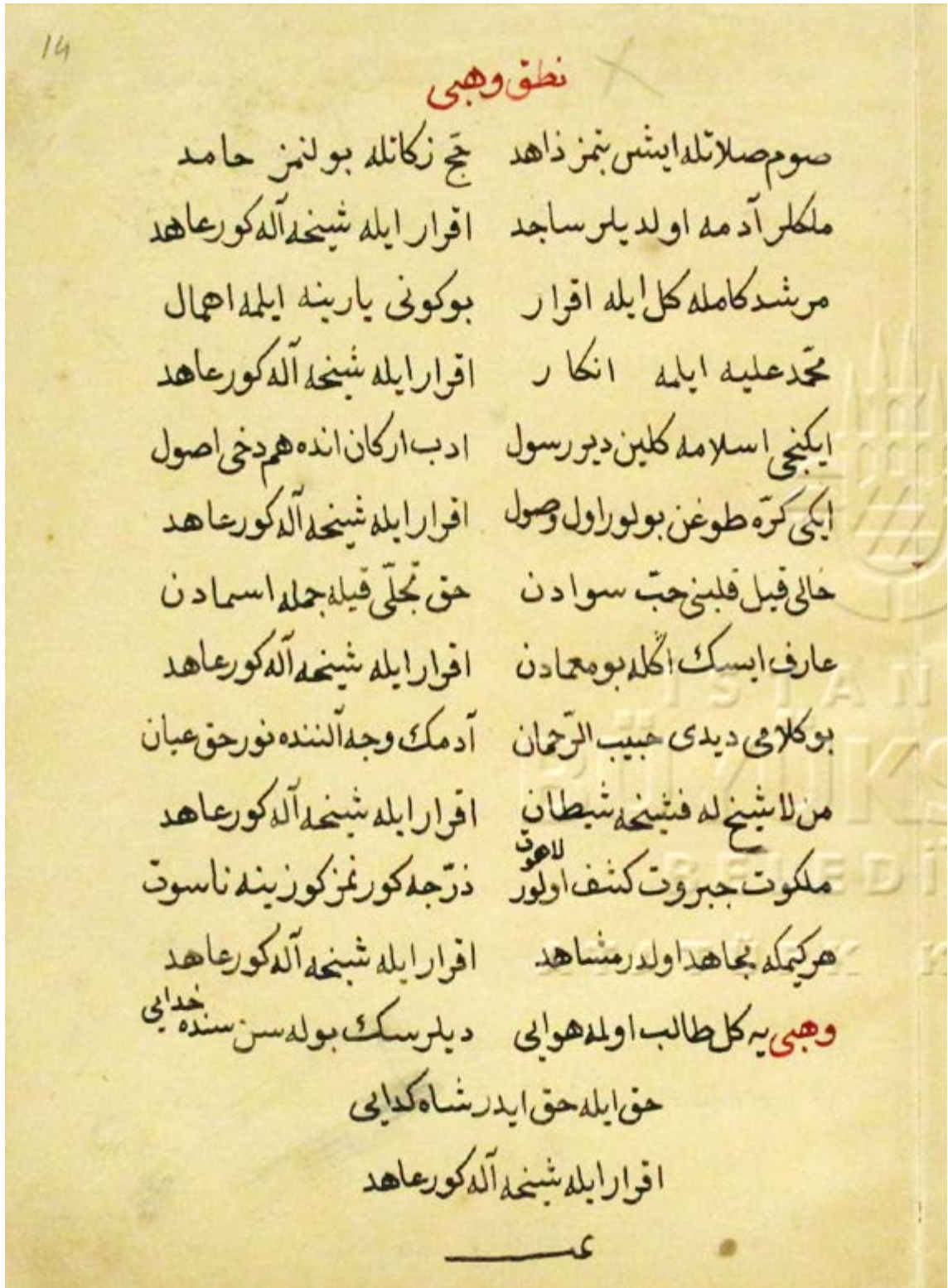
With its individual characteristics, the poetry journal registered as K280 in Manuscripts Section of Atatürk Library, which is the subject of our study, is not an outstanding journal of the same genre. The journal is a kind of journal that aims to bring together the poems of certain poets, without regarding an affiliation relationship.

KAYNAKÇA

- AŞKAR, Mustafa (1997). *Mehmed Niyazî-i Mısrî el-Malatî, Hayatı, Eserleri ve Tasavvuf Anlayışı*. Doktora Tezi. Ankara: Ankara Ü.
- BAŞÇETİN, Mustafa Yasin (2014). "Alevi-Bektaşî Şiirinde İdeal İnsan Tipi". *Geçmişten Günümüze Alevilik I. Uluslararası Sempozyumu C. II* (ed. Yrd. Doç. Dr. Mehmet YAZICI). 3-5 Ekim 2013. Bingöl: Bingöl Üniversitesi Yay. 235-257.
- ÇETİN, Nihad M. (1991). "Arûz". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. C. III. Ankara: TDV Yay. 424-437.
- DEVELLİOĞLU, Ferit (2003). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Kitabevi Yay.
- ERDOĞAN, Kenan (1998). *Niyazî-i Mısrî Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divanının Tenkitli Metni*. Ankara: Akçağ Yay.
- GIYNAŞ, Kamil Ali (2011). "Şiir Mecmuaları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası". *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* (25): 245-260.
- GÖLPINARLI, Abdülbaki (1972). "Niyazî-ı Mısrî". *Şarkiyat Mecmuası* VII: 183-226.
- GÜRBÜZ, Mehmet (2012). "Şiir Mecmuaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi". *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*. haz. Hatice AYNUR-Müjgân ÇAKIR vd. İstanbul: Turkuaz Yay. 97-113.
- KAHRAMAN, Bahattin (2014). "Hurûfî Arşî Dîvânı Alfabetik Şiir Dizini". Prof. Dr. Mehmet Özmen Armağanı ed. Nurettin Demir-Faruk Yıldırım. Adana: Çukurova Üniversitesi Basımevi. 173-196.
- KÖKSAL, M. Fatih (2012). "Şiir Mecmualarının Önemi ve 'Mecmuaların Sistematiik Tasnifi Projesi' (MESTAP)". *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*. haz. Hatice AYNUR-Müjgân ÇAKIR vd. İstanbul: Turkuaz Yay. 409-431.
- KUT, Günay (1986). "Mecmua". *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*. C. VI. İstanbul: Dergâh Yay. 170-176.
- LEVEND, Agâh Sırrı (2015). *Divan Edebiyatı Kelimeler ve Remizler Mazmunlar ve Mefhumlar*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- ÖZMEN, İsmail (1998). *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi I-V*. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- TATAROĞLU, Abdullah (1995). *Muhîfî Hayatı, Eserleri ve Edebî Kişiliği Dîvânının Tenkidli Metni*. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Ü.
- TUNÇ, Semra (2000). "Konya Mevlânâ Müzesi Kütüphanesi 2455 Numarada Kayıtlı Bir Şiir Mecmuası". *Selçuk Üniversitesi SBE Dergisi* (6): 105-139.
- TUNÇ, Semra-SEVGİ, Ahmet (2015). "Livâyî Bey Mecmû'ası". *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* (34): 313-352.
- USLUER, Fatih (2009). "Nesîmî Şiirlerinin Şerhlerinde Yapılan Yanlışlıklar". *Turkish Studies* 4 (2): 1072-1091. <http://www.turkishstudies.net/sayilar/sayi15/44usluerfatih.pdf> [01.11.2016].
- UZUN, Mustafa (2003). "Mecmua". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. C. XXVIII. Ankara: TDV Yay. 265-268.

EKLER

1- Atatürk Kitaplığı Yazma Eserler Bölümü K280 Numaralı Şiir Mecmuası, v. 14^a

